

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Scenariusz lekcji 23

1. **Temat:** *Nie idę na zajęcia*
2. **Czas trwania lekcji:** 45 minut
3. **Cele lekcji:**
Uczestnik/uczestniczka:
 - a. powtarza koniugację -ę, isz/-ysz
 - b. poznaje negację czasownika
 - c. poznaje jeden przypadek w języku polskim: dopełniacz liczby pojedynczej
4. **Metoda pracy:** od doświadczenia do swobodnego stosowania
5. **Środki dydaktyczne:**
 - a. laptop/komputer z dostępem do Internetu podłączony do projektora;
 - b. karty pracy do scenariusza 23 (załącznik 23.1);
 - c. film wideo pod tytułem *Nie idę na zajęcia*
 - d. tekst tłumaczenia do filmu (załącznik 23.2)
6. **Przebieg lekcji:**
 - a) część wstępna (aktywizacja wiedzy uczestników i uczestniczek)
Nauczyciel zwraca się do każdego uczestnika witając się z nim w PJM
Nauczyciel podaje temat lekcji
 - b) część główna (opracowanie tematu, ćwiczenia przedmiotowe, zadania problemowe)
Nauczyciel zapowiada obejrzenie filmu. Zadanie uczestników polega na skupieniu się na wszystkim, co są w stanie zrozumieć. Grupa wspólnie ogląda film pod tytułem *Nie idę na zajęcia*
Nauczyciel pyta uczestników, co zrozumieli. Wyjaśnia nowe znaki w PJM oraz tłumaczy niezrozumiałe pojęcia w języku polskim.
Grupa ogląda film jeszcze raz (można włączyć transkrypcję — jest to uzależnione od poziomu grupy). Tym razem zadaniem uczestników jest odpowiedzieć na pytania: *Dlaczego Filozof nie idzie na zajęcia? Co się stało Filozofowi? Co zaproponowała Artystka?*

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

Nauczyciel informuje uczestników, że na dzisiejszej lekcji poznają nowy przypadek w języku polskim i jest to dopełniacz. Prosi o przeczytanie punktu 1 z karty pracy. Wyjaśnia uczestnikom, że dopełniacz w języku polskim po mianowniku jest najczęściej używany. Wykorzystujemy odmianę dopełniacza, jeśli chcemy powiedzieć, że kogoś lub czegoś nie ma, nie lubimy, nie chcemy czy nie rozumiemy. Po tej części prosi uczestników o przeczytanie punktu 2 karty pracy. Pyta, czy uczestnicy zauważyli jakąś regułę w deklinacji. Wyjaśnia również, że w języku polskim oprócz trzech podstawowych rodzajów: męski, żeński i nijaki mamy jeszcze dwa rodzaje: męskożywotne i męskonieżywotne. Rodzaj męskożywotny oznacza, że coś jest rodzaju męskiego i żywotnego, na przykład osoby płci męskiej: pan, chłopiec, kolega, zwierzęta płci męskiej: kot, pies, kogut. Rodzaj męskonieżywotny to są przedmioty: długopis, lampa, krzesło; rośliny: kwiat, burak, pomidor; zjawiska: deszcz, śnieg, wiatr. Następnie prosi o uzupełnienie pozostałych punktów karty pracy. Mogą to zrobić samodzielnie lub w parach. Kontrola poprawności odbywa się na forum.

c) część końcowa (refleksja własna uczestników i uczestniczek)

Wszyscy siedzą w kręgu. Nauczyciel inicjuje rozmowę pod hasłem, 'czego się dziś nauczyliście' — co było dla Was ciekawe? Czy wszystko wiedzieliście?

Załączniki:

- załącznik 23.1: karta pracy
- załącznik 23.2: tekst opowiadania *Nie idę na zajęcia*

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

23.1 Karta pracy

1. Poznajemy przypadki w języku polskim: dopełniacz

Dopełniacz to jest drugi przypadek w języku polskim.

Dopełniacz odpowiada na pytania: kogo? czego?

2. Uczymy się odmieniać przez przypadek: dopełniacz

Używamy ten przypadek, jeśli chcemy odpowiedzieć na pytanie:

- kogo nie ma?
- czego nie ma?
- kogo nie lubię?
- czego nie lubi?
- kogo nie widzę?
- czego nie widzę?

Język **P**olski?
 Język **M**ój?
 TAK!

RODZAJ ŻEŃSKI - LICZBA POJEDYNCZA

MIANOWNIK	DOPEŁNIACZ
Kto to jest? Co to jest?	Kogo nie ma? Kogo nie lubię? Czego nie ma? Czego nie lubię?
mama	mamy
tablica	tablicy
dziewczyna	dziewczyny
waga	wagi
ławka	ławki
akcja	akcji
cebula	cebuli

RODZAJ MĘSKI ŻYWOTNY - LICZBA POJEDYNCZA

MIANOWNIK	DOPEŁNIACZ
Kto to jest? Co to jest?	Kogo nie ma? Kogo nie lubię? Czego nie ma? Czego nie lubię?
tata	taty
dentysta	dentysty
artysta	artysty
kolega	kolegi
nauczyciel	nauczyciela
dyrektor	dyrektora
ojciec	ojca
pies	psa
kot	kota
ptak	ptaka

Język **P**olski?
 Język **M**ój?
 TAK!

RODZAJ MĘSKI NIEŻYWOTNY - LICZBA POJEDYNCZA

MIANOWNIK	DOPEŁNIACZ
Kto to jest? Co to jest?	Kogo nie ma? Kogo nie lubię? Czego nie ma? Czego nie lubię?
długopis	długopisu
sport	sportu
poniedziałek	poniedziałku
wtorek	wtorku
ogórek	ogórka
ananas	ananasa
chleb	chleba
banan	banana

RODZAJ NIJAKI - LICZBA POJEDYNCZA

MIANOWNIK	DOPEŁNIACZ
Kto to jest? Co to jest?	Kogo nie ma? Kogo nie lubię? Czego nie ma? Czego nie lubię?
pióro	pióra
dziecko	dziecka
krzesło	krzesła
jajko	jajka
muzeum	muzeum
liceum	liceum

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

3. Podkreśl prawidłową formę:

- Ja nie lubię czytać książkę / książki.
- Ty nie widzisz krzesło / krzesła.
- On nie zna nauczycieli / nauczyciela.
- Ona nie lubi pisać lista / listu.
- Ono nie pije mleko / mleka.
- My nie jemy szynki / szynka.
- Wy nie jecie masła / masło.
- Oni nie lubią papryki/papryka.
- One nie widzą pióro / pióra.

4. Uzupełnij zdania poprawnymi formami dopełniacza liczby pojedynczej:

- Przykład :Ty nie masz **kota**. (kot)
- Paweł nie ma (czas)
- Ja nie mam (brat)
- Dziecko nie lubi(jajko)
- Marysia nie zna(Pawła)
- On nie ma(samochód)
- Jagoda nie lubi(sok).

Język Polski?

Język Mój?

TAK!

5. Przeczytaj tekst opowiadania o Artystce i Filozofie i dopasuj odpowiedzi do pytań.

Filozof źle się czuje.

Filozof nie będzie na zajęciach, bo ma gorączkę

Tak, Filozof lubi rosół

Tak, Artystka lubi Filozofa

Nie, Artystka będzie po zajęciach

Tak, Filozof ma gorączkę,

Czy Filozof będzie na zajęciach?

.....

Jak czuje się Filozof?

.....

Czy Filozof ma gorączkę?

.....

Czy Filozof lubi rosół?

.....

Czy Artystka lubi psa Filozofa?

.....

Czy Artystka będzie przed zajęciami?

.....

Język **P**olski?

Język **M**ój?

TAK!

23.2. Tekst opowiadania *Nie idę na zajęcia!*

- Cześć, dziś nie będzie mnie na zajęciach. — miga Filozof przez kamerę
- Dlaczego? Widzę, że jeszcze leżysz w łóżku, Co się stało?
- Źle się czuję — miga Filozof
- A sprawdziłeś temperaturę? Masz gorączkę? Masz katar i kaszel? — pyta Artystka
- Tak, mam gorączkę. I jest mi zimno!
- To może ja przyjdę do Ciebie z zupą? Jaką zupę lubisz? Lubisz rosół? Szybko wyzdrowiejesz! — uśmiecha się Artystka
- Tak, lubię rosół i pomożesz mi wyprowadzić psa. Zgadzasz się? — pyta Artysta
- Tak! Bardzo lubię twojego psa. Będę po zajęciach — Artystka miga i się rozłącza.